

ПРЕС КЛИПИНГ

3. фебруар 2020.

НАСЛОВИ

Интервју Ивана Петровић: Младе демотивише несигурна будућност (стр.3)

Незадовољни индијски радници са градилишта у Чортановцима отишли кући, добили по 5.000 динара (стр.5)

Министар апелује да се газде и радници сами договоре: Нема сагласности о забрани рада недељом (стр.8)

Пореске олакшице за новоосноване фирме које се баве иновацијама (стр.8)

Држава даје за запошљавање пет пута мање од обећаног у стратегији (стр.10)

Најмања просечна плата пет пута слабија од највеће (стр.11)

Интервју Ивана Петровић: Младе демотивише несигурна будућност

Ивана Петровић је од прошле седмице председница Секције младих Уједињених гранских синдиката “Независност” и нема сумње да ће морати да се суочи, а ваљало би и избори с многим проблемима. Један од њих је активирање младих и укључивање у овај вид синдикалног организовања, запослених и – незапослених.

Зашто је то у фокусу показују подаци ОЕБС-а да је Србију од 2000. напустило приближно 650.000 грађана, претежно младих у доби између 15 и 24 године. Прецизнији одговор на питање – колико државу кошта сеоба становника, посебно тзв. “одлив памети”, нико не зна. Процене настале пре годину дана на основу истраживања Института за развој и иновације говоре да тај износ премашује 1,2 милијарде евра годишње.

*Шта демотивише младе генерације да своју будућност виде и граде на својој “родној грудии”?

Недостатак сигурности у запошљавању, бесперспективност у изградњи каријере, ниске зараде, недостатак демократског окружења... Укратко речено, младе демотивише несигурна будућност, односно недостатак перспективе. То не значи само да млади одлазе само зато што овде тешко налазе послове, а и када их нађу, не буду добро плаћени за своје знање, труд, рад и вештине. У развијеним земљама рад се вреднује на основу стварних резултата, а демотивишуће је и то што млади знају да су напољу, посебно на Западу, бољи и услови за професионално усавршавање и напредовање.

*Има ли држава Србија реалне ресурсе да макар ублажи исељавање младих људи?

За ублажавање исељавања младих људи неопходна је проактивна политика усмерена према младима и подизање нивоа зарада, што, наравно, зависи од политичке воље.

Влада Републике Србије формирала је Координационо тело за праћење токова економских миграција у Србији, пре неколико дана усвојен је Предлог стратегије за економске миграције Србије за период од 2021. до 2027. Неки од основних елемената Стратегије су: успоравање одласка радно способног становништва, усклађивање образовних профила са тржиштем рада, повећање животног стандарда...

Какве год да има ресурсе, држава мора да ради на томе да млади остану у Србији. Заустављање или макар ублажавање одласка младих веома је комплексан посао. Врло често није највећи проблем обим тих ресурса него ко одлучује о томе како се распоређују. Држава која не обезбеди добре услове за живот и рад ризикује своју будућност.

*Колико ваша генерација размишља и комуницира са синдикатима и имају ли млади људи који су запослени поверење у снагу синдиката?

Не много, али ти трендови се мењају. Верујем да ће се млади много више окретати синдикатима када схвате да сами ништа не могу постићи и да је солидарност вредност којој треба тежити. Са друге стране, већим синдикалним обухватом младе генерације јачају и сами синдикати. Ту би требало да се ради на узајамном поверењу младих у синдикате и синдиката у младе. Није то лак посао, али мислим да је неизмерно важан како би се у овом друштву живело боље и сигурније.

Традиција лошег имиџа синдиката из времена социјализма одбија младе од синдикалног организовања. Треба младе људе анимирати едукацијом о правима радника и учинити их најборбенијим делом синдиката. Међу младима генерално постоји недостатак поверења у све институције. Поверење се стиче резултатима рада институција, па тако и синдикалних организација. Што више синдикати буду одражавали и заступали интересе младе популације, то ће и млади развијати своје поверење у синдикате, њихову сврсисходност и снагу. Међутим, није проблем само с неповерењем младих. Нека истраживања показују да неповерење у синдикате расте у свим генерацијама и свим категоријама или професијама. Тај тренд, колико ми је познато, не важи само у Србији већ и у неким другим слично развијеним земљама.

*Како синдикално организовати нову растућу “класу” радника – привремено и повремено запослене?

Познато ми је да се увелико траже начини за ту категорију запослених која је у Србији све бројнија. Већ смо пришли тој групацији, а намеравамо да тражимо измене радног законодавства. Та нова законска решења, пре свега кроз измене и допуне Закона о раду, треба синдикатима да обезбеде нормативни основ да заступању интересе свих људи који раде. Независно од тога да ли су ангажовани трајно или привремено и повремено, као на пример тзв. сезонски радници у грађевинарству или пољопривреди. Сви који својим радом обезбеђују егзистенцију, треба да имају правну заштиту.

*Подаци показују да, супротно општем паду стопе незапослености, стопа незапослености младих до 25 година остаје непромењена. Треба ли и како синдикално организовати младе који не успевају да нађу посао?

Наравно да треба, али сада то није законски могуће у Србији. Закон о раду не дозвољава синдикално организовање незапослених лица и то треба мењати. У свету постоји та могућност, постоје разни модели које практикују синдикати у Европи. За почетак треба разговарати, слушати њихове потребе и идеје, укључивати их у акције и, што је посебно важно, одлучно и ефикасно заступати њихове интересе пред институцијама. И синдикатима је у интересу да млади људи остану у Србији и да у својој земљи добро живе од свог знања и рада. Формално синдикално организовање важно је за нас и зато ће Секција младих на томе све више радити. При томе, нећемо чекати формалне предуслове да бисмо младим људима пришли и уверили их да смо отворени за њихове иницијативе.

*Ви сте млада жена, а према свим истраживањима, жене су најугроженије на тржишту рада и највише дискриминисане на послу. Како то превазићи?

У праву сте, иако жена има више него мушкараца, мање их је међу запосленима, а више су изложене дискриминацији и мобингу и у приватном и у јавном сектору. “Независност” има Секцију жена и Секција младих ће активно сарађивати с њима да се тај проблем што брже и ефикасније реши.

*Знају ли запослени, посебно млади, обавезе и права? Шта планирате да радите као председница Секције младих?

Запослени генерално мало знају права, обавезе и могућности које имају, а млади посебно. Због тога је најважнија едукација и планирам да заједно са централом кроз нашу Академију прође што више младих.

*Долазите из Пожаревца, из Бамбија, где је синдикално организовање део радних и пословних обичаја иако је власник страна компанија, Кока Кола.

Да, код нас нема препрека синдикалном раду, а УГС “Независност” је водећи репрезентативни синдикат.

Незадовољни индијски радници са градилишта у Чортановцима отишли кући, добили по 5.000 динара

Аутор: Данас, Радио 021

Тек након писања медија и реаговања синдиката радницима из Индије ангажованим на грађевинским радовима у Србији омогућено је да се врате у своју земљу, али без испуњења захтева због кога су штрајковали а то је да им српски послодавац исплати заостале зараде.

Како **Данас** сазнаје у организацији посвећеној искорењивању радне експлоатације и трафикинга АСТРА, недавно је група од десетак индијских радника ангажованих на изградњи вијадукта "Чортановци", незадовољна односом послодавца, фирме "Николић доо" из Краљева напустила земљу уз "џепарац" од 5.000 динара по особи уместо две и по заостале плате које им нису исплаћене.

"Нама су се својевремено обратили индијски радници запослени на изградњи брзе пруге између Београда и Будимпеште и Коридора 11. Жалили су се да послодавац касни са исплаћивањем зарада, новчано их кажњава због наводних прекршаја иако за то нема законски основ и на лоше услове рада. Због тога су ступили у штрајк са захтевом да им заостале зараде буду исплаћене. Епилог је да је део њих отишао кући без заосталих плата а други део ће отићи ускоро. Реч је о 15 радника који су за разлику од својих колега наставили са штрајком. Они ће од њих проћи за нијансу боље јер ће свако од њих од послодавца добити по 100 евра али ће и они остати ускраћени за две и по зараде које неће добити. По уговору прецизирано је да месечна плата износи 360 долара плус посебно плаћање прековременог рада", кажу за Данас у организацији АСТРА.

Надлежни у тој организацији претпостављају да је послодавац тај који је платио авионске карте индијским радницима јер сав новац који су зарадили како је прецизирано уговором исплаћује им се на жиро рачуне у Индији да би њихове породице могле одмах да га преузму док они на руке у Србији добијају три до пет хиљада динара месечно.

"Реч је о веома ниској суми од које сами не могу да купе авионске карте. Ми смо преко индијског синдиката који се одлучио да помогне својим сународницима информисали власти Индије да они желе да се врате кући а такође смо о томе обавестили и МУП у Србији. Претпостављамо да је српски послодавац након нашег ургирања и писања медија одлучио да је за њега ипак најбоље да плати авионске карте и омогући незадовољним радницима

повратак у Индију али без да им исплати заостале зараде већ да им уместо тога да скромне суме новца по сопственом нахођењу колико сам сматра да то треба да износи. Радници из Индије су нас обавестили да ускоро из те земље у Србију треба да дође око 200 људи како би радили у грађевинском сектору. **Постоји реална опасност да се и они сусретну са облицима кршења радничких права и бруталном експлоатацијом са којом су већ суочени њихови сународници**", објашњавају у организацији АСТРА. **Жељко Веселиновић**, председник Удружених синдиката Србије "Слога", који се огласио саопштењем и солидарисао са индијским радницима, истиче за лист "Данас" **да је реч о класичној превари** у које је српски послодавац знајући да су плате у Индији још ниже него у Србији искористио раднике из те земље због чега мора да буде санкционисан.

"У Индији су услови рада веома тешки, зараде ниске а закони везани за област рада се крше. Тако смо информисани од стране наших индијских колега који су као и Слога у чланству Светске федерације синдиката. Сходно томе, сасвим је нормално да су се радници из Индије одлучили да за обећану плату од 360 долара месечно дођу да раде у Србији. Убеђен сам да је српски послодавац рачунајући да су они навикли на лоше услове рада и на неинформисаност о њиховим правима у старту хтео да их закине за зараде. На крају му је то и пошло за руком. Довољно је сабрати број радника са бројем неисплаћених зарада и видети колико је то новца. Тако да би због тога али и кршења законских решења у Србији послодавац који је запослио ове раднике требало да буде кажњен и да му буде одузета дозвола да ради на инфраструктурним пројектима у Србији", истиче Веселиновић.

Он додаје **да објективну кривицу за патње индијских радника има и држава Србија.**

"Реч је о капиталним пројектима. **Како је могуће да није било контроле српских подизвођача** односно како је могло да се деси да послодавац крши прописане законске процедуре и решења и на нехуман начин поступа са страним радницима. Сходно томе држава би требало да обештети Индијце који су остали без две и по зараде. Не изненађује ме оно што их је снашло јер се у Србији не поштују основна права како домаћих тако и страних радника. Све то је наравно за сваку осуду", наглашава Веселиновић.

Власница "Николић доо": Нисмо се огрешили о раднике

Са друге стране Нина Николић, власница фирме "Николић доо" из Краљева која је ангажовала индијске раднике истиче да није тачно да им дугује две и по плате и каже да у штрајку учествује само мањи део радника.

"Због тога што су нам пословни партнери дуговали новац каснила је само новембарска плата. Због тога је мањи део радника ступио у штрајк са захтевом да им се одмах исплати зарада и да им наша фирма купи карте за повратак у Индију. Наглашавам да је по уговору

који су потписали прецизирано да послодавац купује повратне карте радницима само ако на грађевини остану ангажовани до завршетка радова. У случају да откажу уговор раније прецизирано је да сами обезбеде повратну карту. И поред тога изашли смо у сусрет радницима који су хтели да оду кући. Тачно је да је њих десетак незадовољних одлетело за Индију. 'Николић доо' је финансирао куповину карата и сваки од радника је добио по 5.000 динара за путне трошкове", истиче Нина Николић.

Она додаје да је тачно да је због недисциплине прописан ценовник казни али да фирма радницима није наплаћивала било какве пенале.

"Желим да нагласим да смо ми мала породична фирма, да немамо никакве везе са било каквим нелегалним радњама, ја сам се из иностранства вратила у земљу да би привређивала овде и нисмо се на било који начин огрешили о наше запослене", наводи Нина Николић и додаје да око 100 радника из Индије и даље остаје да ради на градилишту у својству запослених "Николић доо".

Иначе, да су индијски држављани на привременом раду у Србији месецима жртве радне експлоатације, и то радећи на највећим државним инфраструктурним пројектима, први је писао **Истиномер**. Према истраживању тог портала, грађевински радници упуслени на изградњи путева у Србији имају екстремно неповољне уговоре који су, тврде стручњаци, незаконити у нашој земљи.

Такође, утврђено је да је инспекција рада прошле године против фирме "Николић доо" поднела две кривичне пријаве, једну због тога што неки од Индијаца нису имали радне дозволе, а другу због тога што послодавац инспекцији рада није показао сву потребну радно-правну документацију. Индијци су формално запослени у америчкој фирми "ИДЕА Цапитал ЛЛЦ", са седиштем у Мајамију. Та фирма је Индијце уговором о пословно-техничкој сарадњи пре годину дана упутила на рад у "Николић доо" .

Оно што је спорно је и то што су у уговорима са индијским радницима прописане бројне финансијске казне као и одредба да послодавац са њима може да раскине уговор без образложења а све то је по законским решењима у Србији недозвољено.

Министар апелује да се газде и радници сами договоре: Нема сагласности о забрани рада недељом

Аутор: Ј. Ж. С.

Устав и закон омогућавају рад недељом, па би требало да се послодавци и запослени сами договоре како ће организовати рад викендом, а забраном би сами себинаправили проблем, каже министар Зоран Ђорђевић

ПОСЛОДАВЦИ и радници би требало сами да се договоре како ће организовати рад, односно да ли ће радити недељом или не рекао је Зоран Ђорђевић, министар за рад поводом иницијативе да се у трговинама забрани рад недељом. Он је после седнице Социјално-економског савета нагласио да Устав и закон омогућавају рад недељом, а да је послодавац дужан да обезбеди радницима један дан за одмор.

- Мислим да бисмо увођењем те забране сами себи направили проблем - рекао је министар. - Оваква одлука би се негативно одразила на туризам који бележи раст у Србији.

Ђорђевић је најавио да ће се ускоро оформити Радна група за измене Закона о раду, што ће, како је навео, бити прилика да се и о овом питању разговара. За Зорана Стојиљковића, председника УГС "Независност", питање рада недељом не треба издвајати у тој мери и оно треба да буде ствар колективног преговарања, уз дефинисање плаћања и евентуално мреже дежурних трговина. У Савезу самосталних синдиката Србије истичу да ће тражити да у закону пише да је недеља дан одмора, а не да је недеља "по правилу дан одмора", како је по важећем закону.

- Захтев да се забрани рад трговина недељом не значи залагање за мање рада - казао је Душко Вуковић, потпредседник СССС. - Ми желимо да радимо, али по закону радна недеља траје пет дана, да се седмично ради по 40 часова и да рад недељом није регулисан.

ПОЛИТИКА ONLINE

Пореске олакшице за новоосноване фирме које се баве иновацијама

Аутор: Марија Бракочевић

Ова предузећа ће бити ослобођена плаћања пореза и доприноса на сваку зараду до 150.000 динара у наредне три године, а примена почиње од 1. марта

Оснивачи предузећа која обављају иновативну делатност, а која буду отворена после 1. марта, биће ослобођени плаћања пореза и доприноса на сваку зараду до 150.000 динара месечно бруто у наредне три године од дана оснивања. То је нова олакшица која би требало да стимулише отварање и развој фирми које се баве иновацијама, али да би оснивач таквог привредног друштва остварио ово право мора да има најмање пет одсто акција или удела у привредном друштву и не сме да буде повезан ни са једним правним лицем.

Ова пореска погодност надовезује се на олакшицу коју је НАЛЕД иницирао код Владе Србије још 2018, а која је омогућила ослобађање од плаћања пореза и доприноса на зараде за новооснована привредна друштва, предузетнике у систему личне зараде и предузетнике пољопривреднике. Тадашња намера надлежних била је да се млади стимулишу да покрену свој бизнис и да им се олакша прва година пословања, да се почетницима смањи финансијско оптерећење када после завршене школе или факултета уђу у свет бизниса. Фактички, месечно могу да уштеде минимално десетак хиљада динара на име пореза и доприноса, што могу да уложе у опрему, јер ће тако у току године уштедети више од 1.000 евра.

У НАЛЕД-у подсећају да олакшицу на износ месечне нето зараде до 37.000 динара у првој години пословања могу да остваре оснивачи привредних друштава или предузетници који су у протеклих 12 месеци завршили школовање или су најмање шест месеци на евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ).

Овом олакшицом уведен је нови приступ подстицању предузетништва у Србији, који омогућава почетницима у пословању да годину дана раде без трошкова на име пореза и доприноса, без обавезе претфинансирања, без сувишне администрације и чекања на рефундацију.

– У пилот-фази, од октобра 2018. до децембра 2019. године, 780 привредних субјеката је користило ту олакшицу за укупно 893 запослена, уз остваривање уштеда и до 1,5 милиона евра у првој години пословања. Та мера највише је стимулисала запошљавање и рад у срединама у којима је тешко привући велике инвестиције, а то су Медвеђа, Лозница, Крупањ и Трстеник, али се ипак издвојио Брус, где је забележено највише корисника мере у односу на број становника. У том граду је више од 15 одсто новооснованих привредних субјеката користило олакшицу – напомињу у НАЛЕД-у. Према њиховим анализама, та мера доноси предузетницима уштеду од 12.000 до 33.000 динара, а друштвима са ограниченом одговорношћу око 15.000 динара месечно, колико би, иначе, платили порезе и доприносе.

Ранија истраживања су показала да су предузетници почетници морали да плате од 151.550 до 426.314 динара у току прве године пословања, а привредна друштва од 188.126 до 235.126 динара за трошкове оснивања и порезе и доприносе. Ове износи су им следовали без обзира на то да ли су остварили приходе или не. У међувремену се показало да је управо високо пореско оптерећење један од већих проблема међу младима који желе да започну бизнис, нарочито порез на доходак и порези на обавезно социјално осигурање.

Нови подстицаји за започињање пословања

Нова подстицајна мера, која такође почиње да се примењује од 1. марта ове године, јесте умањење основице пореза и доприноса од 70 одсто за зараде новонастањених грађана. Умањење се остварује на период од пет година, за радна места за која се тражи посебно стручно образовање, уколико је месечна зарада већа од 145.104, односно 217.656 динара за новонастањене грађане који су 12 година пре заснивања радног односа на неодређено време претежно боравили ван Србије. Друга мера ослобађања од плаћања дела пореза и доприноса за ПИО по основу зарада новозапослених квалификованих радника односи се на особе које су претходно биле незапослене или ангажоване као паушалци. Мера се примењује у периоду од три године: у 2020. послодавац се ослобађа обавезе плаћања 70 одсто пореза и 100 одсто доприноса за ПИО, у 2021. ослобађа се 65 одсто пореза и 95 одсто доприноса за ПИО и у 2022. години 60 одсто пореза и 85 одсто доприноса за ПИО.

Држава даје за запошљавање пет пута мање од обећаног у стратегији

Ове године скоро 130.000 незапослених ће добити шансу да за посао преко Националне службе за запошљавање, изјавио је прошле недеље министар за рад, за пошљавање, борацка и социјална питања Зоран Ђорђевић.

Он је најавио да је за 2020. годину опредељено 3,7 милијарди динара за мере активне политике запошљавања, за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом из буџета је издвојено 550 милиона динара, док је преко програма ИПА 2013 обезбеђено 23,6 милиона динара.

Ово је мање новца него прошле године када је издвојено за мере активне политике запошљавања четири милијарде плус 550 милиона за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом, а отприлике на нивоу 2018. године када је по трошено 3,65 милијарде динара и додатних 550 милиона за особе с инвалидитетом. Све укупно ово је далеко мање од онога што је предвиђено националном Стратегијом запошљавања од 2011. до 2020. године.

Јелена Жарковић, професорка на Економском факултету у Београду истиче да се ради о програмима који се углавном спроводе преко Националне службе запошљавања и то су преквалификације, доквалификације, тренинзи, евентуално јавни радови.

„Држава је у стратегији запошљавања до 2020. године рекла да ће повећавати издвајања за запошљавање да би до 2020. године они достигли 0,5 одсто БДП-а. Уместо тога та средства су смањивана и сада су испод 0,1 одсто БДП-а. То је јако малиновац да би дао неке резултате“, напомиње она.

Тако малима издвајањима, према њеним речима, држава је показала да никада није одлучила да прихвати стратегију. У међувремену, програми су спровођени, чак су и странци давали новац за мере активног запошљавања, пре свега немачке и швајцарске институције за дуално запошљавање.

Ипак, држава очигледно да није имала превише воље да уложи више новца у припрему људи који се налазе на бироу за незапослене за тржиште рада. У последњих пет година на евиденцији Националне службе за запошљавање смањује се број незапослених и у 2019. и њих је било 529.508. Колико је оптимистична изјава Ђорђевића да ће скоро 130.000 људи моћи да нађе посао преко НСЗ показује и то да је 2019. смањен број незапослених у НСЗ за нешто више од 53.500. У 2018. години ситуација је била нешто боља, па је смањен број незапослених на евиденцији за 67.474.

Међутим, добар део њих је скинутса евиденције због нејављања у одређеним временским роковима. Рецимо прошле године је обрисано са евиденције 30.487, а 2018. године 49.555 људи. Тек мањи део њих је обрисан зато што је нашао посао.

Увек је занимљиво упоредити податке о запослености и незапослености. Рецимо, у 2019. је НСЗ евидентирао 529.508 незапослених, док Анкета о радној снази (последња је за треће тромесечје 2019. године) каже да је незапослених свега 308.400. Такође, према Анкети о радној снази запослених је 2,94 милиона грађана.

Економиста Драгован Милићевић истиче да то подразумева и неформално запослене и оне који су радили најмање један сат у недељи пре спровођења анкете.

„Много прецизнија је информација из статистике регистроване запослености, мада су и ту урачунати предузетници и регистровани индивидуални пољопривредници“, напомиње Милићевић.

Према недавно објављеним подацима о регистрованој запослености у 2019. години, укупно запослених било је 2,17 милиона људи то је повећање од 42.056 људи у односу на прошлу годину.

Запослених у правним лицима било је 1,7 милиона, а запослених код предузетника 377.439, док је пољопривредника било 71.868, показује статистика. Другим речима запослених са платом било је једва нешто преко 2,1 милиона. У трећем тромесечју, незапосленост је први пут пала испод 10 одсто након дуго времена, али стручњаци указују да су томе поред привредног раста допринели и демографија и емиграција.

„У 2018. години чланице ЕУ су реги стровале 58.000 исељеничких виза за људе из Србије. Ако бисмо томе додали и све друге земље, попут САД и Канаде, сигурно их је било преко 65.000. Друга ствар је да ми ни не знамо колико имамо становника. Ја не верујем да нас има више од 6,5 милиона“, напомиње Милићевић додајући да је то најважнији разлог пада незапослености у Србији.

„У наредних шест година, рачунајући негативан прираштај и раст броја економских емиграната из Србије, број формално запослених тешко да може да буде већи од 2,35 милиона“, закључује Милићевић.

Најмања просечна плата пет пута слабија од највеће

Аутор: Д. Млађеновић

НОВИ САД: Колико су, стварно, плате запослених у Србији прецизно зна свако ко на посао одлази, а колико је то у просеку сваког месеца објављује Републички завод за статистику.

На основу тих података, јасно се може видети да су разлике између плата велике и да највиша просечна зарада у републици и за око пет пута премашује најнижу, да је много оних који месечно зараде и више од три просечне плате и да, наравно, има и много оних којима је просечна плата недосањани сан. Иначе, поред просечне републичке зараде РСЗ објављује и податке о висини медијалне зараде, коју заправо зарађује око половине запослених у Србији. Подаци кажу да је у новембру прошле године медијална зарада била 43.511 динара, што је за око 13.000 динара мање од просечне зараде тог месеца која је износила 56.331 динара.

Разлике у висини зарада понекад су заиста велике и сигурно је да то многим смета, али треба рећи да је то разумљиво. Наиме, зараде би требало да зависе од неколико фактора - стручности, искуства, знања, одговорности коју одређена струка носи... па је уобичајено да они који су на највишим степеницама највише и зарађују. И то није спорно, а није спорно ни то да зараде које се смештају у коверте најслабије плаћених занимања - а у новембру прошле године то је било 31.155 динара, нису довољне за покривање минималних трошкова током месеца.

Када се просечне зараде у 19 делатности, за које РСЗ објављује податке, посматрају кроз визуру медијалне зарарде у две је просечна плата била мања од медијалне. У делатности услуге смештаја и исхране просечна зарада била је мања од 40.000 динара, а они који у њој раде у просеку су зарадили 34.785 динара. То значи да су они, у просеку, тог месеца зарадили око

8.700 динара мање од медијалне зараде, а до просечне у републици недостјало им је више од 21.000 динара. Мање од границе омеђене медијалном зарадом било је и у ковертама запослених у осталим услужним делатностима јер је, у просеку, у њима било 42.773 динара. Било је и делатности у којима је претпоследњег месеца прошле године плата ишла навише у односу на месец дана раније. Међу њима је здравство и социјална заштита где су зараде, у просеку, биле више за око 5.000 динара - 54.541 на 59.629 - динара, као и образовање - где су зараде биле више за око 4.000 динара и просек је с 56.426 динара достигао износ од 60.654 динара. У новембру су, у просеку, за око 1.000 динара више него у октобру зарадили и запослени у делатности уметност, забава и рекреација, а нешто су биле дебље и коверте оних који раде у осталим услужним делатностима, у просеку, за око 800 динара. Статистика каже и да су запосленима у делатности услуге смештаја и исхране, у којој је су просечне плате већ дуго на последњем месту, претпоследњег месеца прошле године, и поред раста просечне плате на републичком новоу за 1.266 динара, коверте биле тађе него месец дана раније. Тако су се њихове, ионако, мале зараде још стањиле, и с октобарских 35.160 динара, у новембру је у ковертама било око 400 динара мање, а занимљиво је да се тог месеца исто десило у још неколико делатности. У делатности пољопривреда, шумарство и рибарство просечна плата је с октобарских 48.810 динара склизнула за око 1.000 динара - на 47.971 динара. Мање су зарадили и у грађевинарству - у октобру је просечна плата била 51.791 динар , а у новембру 51.378 динара, слично је било и у делатности саобраћај и складиштење јер се с октобарских 50.506 динара, просечна зарада стањила на 50.251 динара. Незнатно мање него у октобру зарадили су и запослени у пословању некретнинама, а они који раде у административним и помоћним услужним делатностима су у новембру су, у просеку, зарадили око 500 динара мање него у октобру прошле године.